OVERZICHT EN RESULTATEN GROENE HANDHAVING VANAF 2017 t/m 2020

VOOR

NA

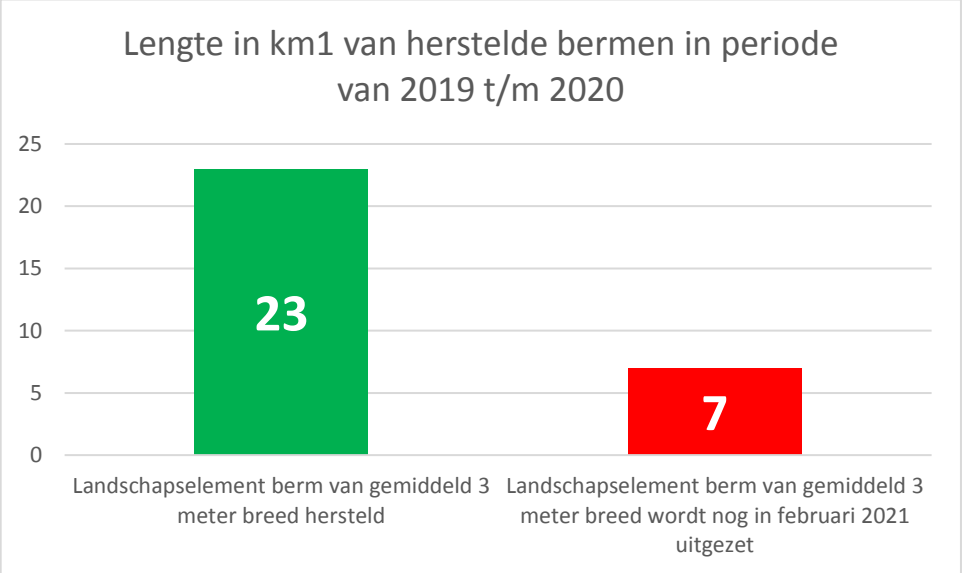
Inleiding

Vanaf 2017 is de gemeente Berkelland actief begonnen met de groene handhaving in verband met de toename van o.a. illegale kap en aantasting van landschapselementen. Hieronderstaand een overzicht van de resulaten van de groene handhaving vanaf 2017. De resultaten worden weergegeven met behulp van tabellen en diagrammen. Bij sommige items is een korte beschrijving en/of een prognose beschreven.

- BERMEN
- OPGAANDE LANDSCHAPSELEMENTEN
- PROGNOSE “RODE STIPPENKAART”
- HERPLANT
- LANDSCHAPPELIJKE INPASSINGEN EN VEREVENINGEN
- CONCLUSIE

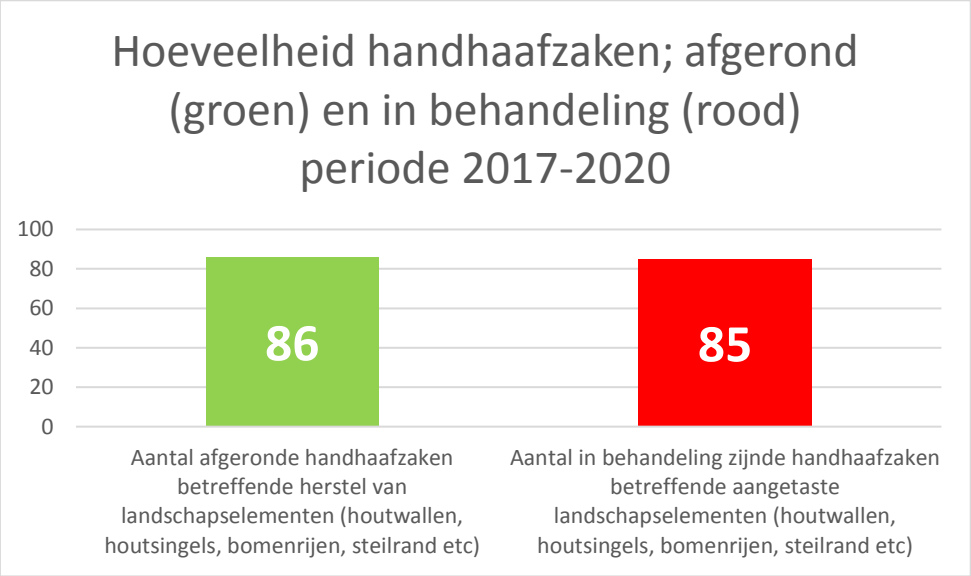
- Bijlage I Voorbeelden aantastingen landschapselementen
- Bijlage II Bermherstel

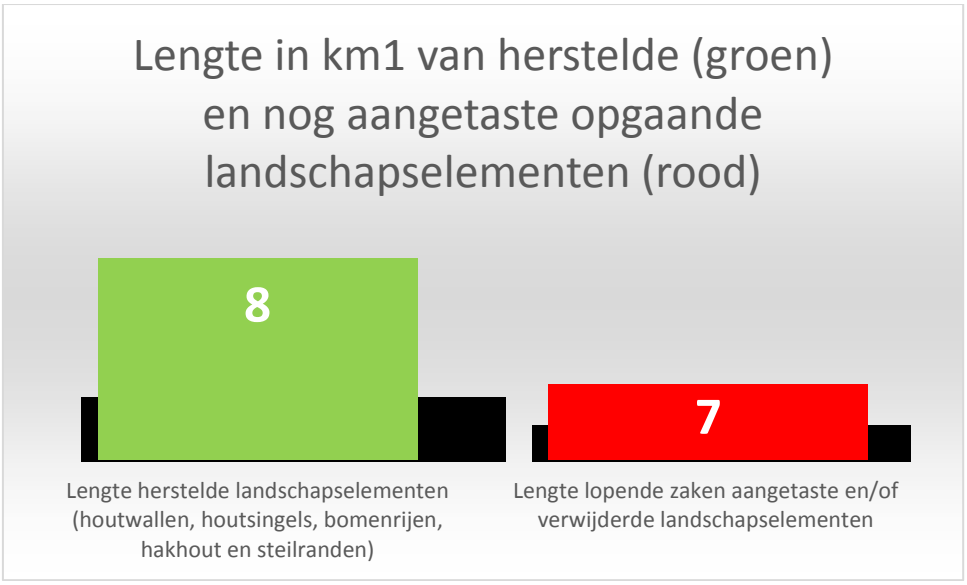
- BERMEN

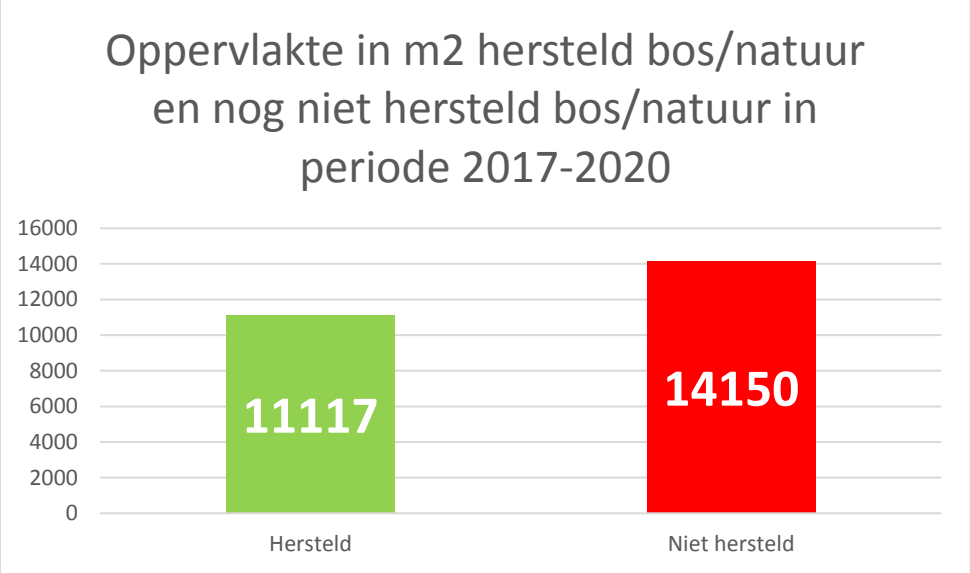
- Prognose is dat er in totaal 100-150 ha berm in agrarisch gebruik is genomen. Dit betreft ruim 330 km1, variërend in verschillende breedten. Procentueel is dit15-25% van het totaal oppervlak landschapselement bermen in Berkelland.
  We zetten nu eerst de in gebruik genomen bermen uit vanaf 1 meter breedte en/of meer (zie voorbeelden in bijlage II)

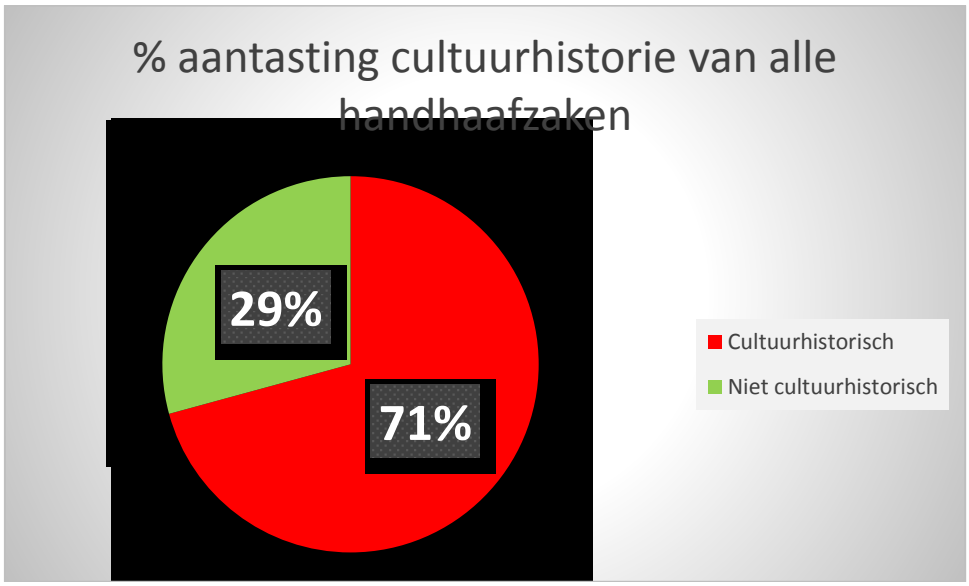
- OPGAANDE LANDSCHAPSELEMENTEN

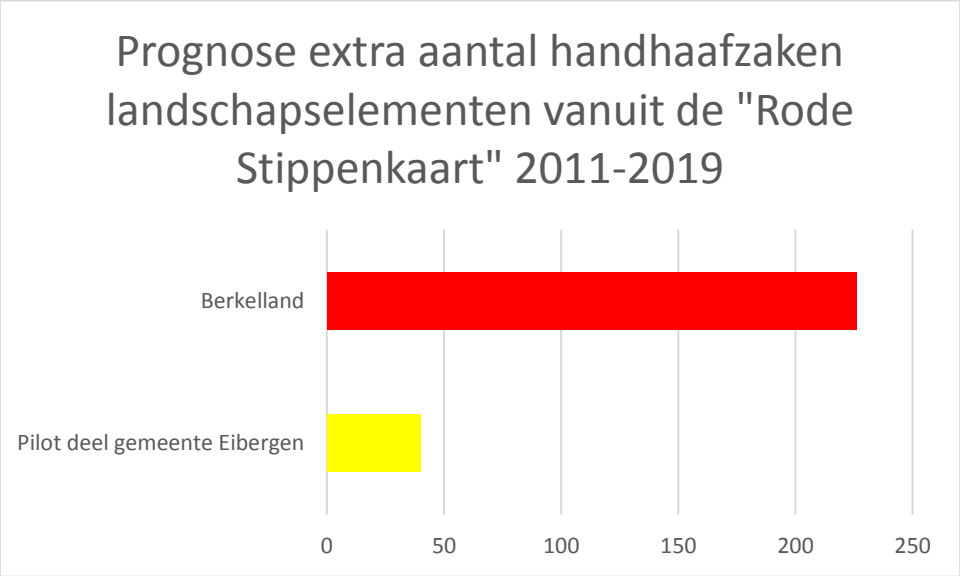
- Voorbeelden van aangetroffen aantastingen van landschapselementen:
  - Illegale kap van boom- en struikvormers / rooien van stobben
  - dempen van sloten en egaliseren van grondlichamen van houtwallen
  - vertrapping van wortelhalzen en – aanzetten en/of vraatschade door vee
  - gebruik van bestrijdingsmiddelen waardoor stobben niet meer uitlopen
  - agrarische bewerkingen zeer dicht langs landschapselementen (ploegen, frezen etc) waardoor essentiële boomwortels worden vernield. (zie enkele foto's bijlage I)

- De hoeveelheid aangetaste cultuurhistorische landschapselementen (71%) bedraagt ruim 10 strekkende kilometer. Het betreft hier veelal locaties waarop al meer dan 100 jaar een landschapselement aanwezig is geweest.

- PROGNOSE RODE STIPPENKAART

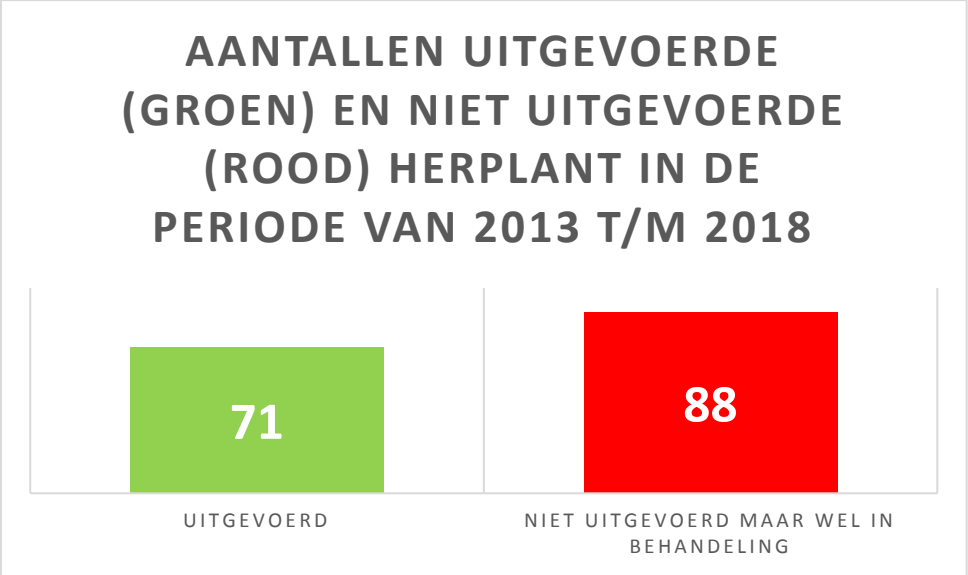

- De “rode stippenkaart” is een weergave van legale en illegale kap van landschapselementen in de gemeente Berkelland (2011-2019). Deze kaart is opgesteld door “NEO”, een specialistisch bedrijf uit Amersfoort op het gebied van geo-informatica. Middels rode stippen en rode vlakken worden gekapte solitaire bomen, bomenrijen en overige landschapselementen aangeduid.

  We hebben een pilotgebied geselecteerd om een beeld te krijgen hoeveel zaken er bijkomen aangaande illegale kap. Het pilotgebied betreft het gebied Rekken en omgeving. Er is gekeken naar grotere landschapselementen zoals houtwallen, -singels en bosjes of een aaneengesloten bomenrij van 5 bomen of meer. Bij analyse van het pilotgebied van de “rode stippenkaart” zijn 35 nieuwe handhaafzaken aan het licht gekomen. Deze hoeveelheid zaken is geëxtrapoleerd naar het gehele grondgebied van de gemeente Berkelland. Hieruit komen circa 220 nieuwe individuele groene handhaafzaken bovenop de reeds 171 individuele zaken welke reeds afgerond of in behandeling zijn. In werkelijkheid zijn de hoeveelheid zaken groter als we ook naar de kleinere elementen gaan kijken welke illegaal zijn gekapt en/of aangetast.

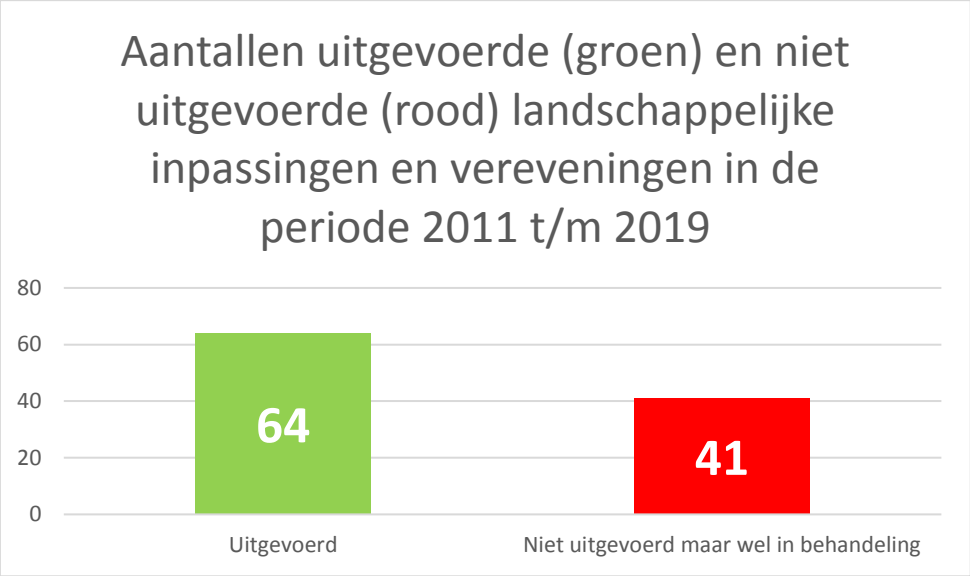
  Als we een extra rode stippenkaart laten van de periode 2005 tot 2011 betekent dit nog eens een 100 handhaafzaken van aangetaste en/of verwijderde landschapselementen.

- HERPLANT

Ca. 30% van de opgelegde herplant wordt conform voorwaarden uitgevoerd. Van de resterende 70% zijn meerdere bezoeken (2 of meer) noodzakelijk aan hetzelfde adres om uiteindelijk de herplant gereed te krijgen. Er wordt veelal een afwachtende houding aangenomen. Ook na het uitvoeren van een herplant is hiervoor blijvende aandacht noodzakelijk. Indien de herplant namelijk afsterft dient men deze binnen een jaar na constatering te vervangen. Ook hierbij wordt veelal een afwachtende houding aangenomen.

- LANDSCHAPPELIJKE INPASSINGEN EN VEREVENINGEN

- Net als bij de herplant controle voert circa 30% van de opgelegde landschappelijke inpassingen en vereveningen deze conform voorwaarden uit. Van de resterende 70% zijn meerdere bezoeken (2 of meer) noodzakelijk aan het zelfde adres om uiteindelijk de landschappelijke inpassingen of vereveningen gereed te krijgen. Er wordt veelal een afwachtende houding aangenomen. Ook na het uitvoeren van de landschappelijke inpassingen of vereveningen is hiervoor blijvende aandacht noodzakelijk. Indien de beplanting namelijk afsterft dient men deze binnen een jaar na constatering te vervangen. Ook hierbij wordt veelal een afwachtende houding aangenomen.

Conclusie

Deze cijfers en diagrammen laten zien hoe zeer het (cultuurhistorische) coulisselandschap van Berkelland is en wordt aangetast. Maar vooral hoe belangrijk en onmisbaar de groene handhaving is. De ingezette actieve groene handhaving draagt zeer sterk bij aan de volgende doelen:

- Behoud van identiteit en kenmerken van de verschillende landschapstypen
- Behoud van cultuurhistorische landschapselementen, cultuurhistorisch erfgoed.
- Behoud van algemene biodiversiteit en kenmerkende soorten flora & fauna welke gebonden zijn aan de landschapselementen voor hun voortplanting, verspreiding, schuilmogelijkheden en voedsel. Voorbeelden zijn: boomkikker, patrijs, kamsalamander, geelgors en wilde bijen.
- Behoud van het coulisselandschap in Berkelland voor recreatie en toerisme
- Behoud van groen imago van Berkelland als vestigingsklimaat voor burgers en bedrijven

Resultaten en prognose
We hebben de afgelopen 4 jaar, 31 km1 aan landschapselementen hersteld of laten herstellen te weten opgaande groene landschapselementen en bermen. Ook hebben we 1,1 hectare bos weer laten herstellen.

We zijn in 2021 nog actief bezig met het herstel van minimaal 15km1 berm, 7km1 aan opgaande landschapselementen en 1,5 hectare bosjes.
We streven er naar dit jaar in totaal 53 km1 landschapselementen en 2,5 hectare bos hersteld te hebben van illegale aantasting en/of verwijdering.

Daarnaast liggen er nu nog circa 200 groene handhaafzaken klaar vanuit de “rode stippenkaart 2011-2018” ten aanzien van de opgaande groene landschapselementen en vele tientallen km1 aan bermherstel (bijlage II).

Perspectief km1 aantasting en verwijdering versus km1 aanleg landschapselementen
De Gemeente Berkelland maakt elke vier jaar gebruik van subsidie van de provincie Gelderland, de zogenaamde Landschapsregeling (voorheen PMJP). Deze Provinciale Landschapsregeling is bedoeld om o.a. de natuur, landschap en biodiversiteit in de gemeente Berkelland en in Provincie Gelderland te behouden en te versterken. De afgelopen periode van 4 jaar van de Landschapsregeling zijn 8 km1 aan landschapselementen aangelegd bij vooral burgers en buitenlui.

Dit laat zien dat ondanks de goede inspanningen om nieuwe landschapselementen aan te leggen door de gemeente Berkelland en de Provincie Gelderland er een veelvoud aan landschapselementen nog steeds aangetast en verwijderd wordt.
Met de verwachting dat wij eind 2021 (in 5 jaar tijd) maar liefst 53km1 aan landschapselementen hebben hersteld komt de 8km1 aangelegde landschapselementen vanuit de landschapsregeling hiermee wel in een zeer schril contrast te staan.

Bijna alle inspanningen in het agrarisch cultuurlandschap om de natuur, landschap en biodiversiteit te versterken is feitelijk water naar de zee dragen als de illegaliteit niet stopt. Ondanks de gemeentelijke bomenverordening, bestemmingsplannen buitengebied, provinciale omgevingsverordening en landelijke Wet Natuurbescherming lukt het niet deze illegaliteit een halt toe te roepen.

BIJLAGE I; VOORBEELDEN AANTASTINGEN VAN LANDSCHAPSELEMENTEN

Vergraven houtwal, wortels van grove den liggen bloot

Illegaal gevelde en gerooide cultuurhistorische bomen

Illegaal gevelde zomereik in cultuurhistorisch bos en stobbe afgedekt met grond

Ingerotte eik door aantasting van wortelhalzen door agrarische bewerking en vraat

Aantasting van wortelhalzen door agrarische bewerking en/of vraat door slecht uitrasteren

Langzaam jaar na jaar afgraven van cultuurhistorische houtwal inclusief kruid en struiklaag

Dumpplek in bosje

Dumplek van afval in houtsingel

Houtsingel gedegradeerd tot bomenrij

Houtwal is deels vergraven tot landbouwgrond

Gerooide en vergraven bomen

Bos gedegradeerd tot weiland

Cultuurhistorische hakhoutes wordt weggefreesd

Graven van sloot waarbij wortels van bomen zwaar beschadigd worden

Cultuurhistorische zwarte elzenstoof gerooid

Cultuurhistorische hakhouteik veel te laag afgezet

Houtwal grotendeels afgegraven en gerooid

Grond afgegraven rond eik waarbij rondom wortels blootliggen

Rooien van hakhout van wilgen

Bomen geveld en boomstobben gerooid en gedumpt

Doorgang in cultuurhistorische houtwal gegraven

Hoofdwortels van eik kapot getrokken

Zomereiken ingerot door niet uitrasteren en zware aantasting van vraat en/of agrarische bewerkingen

Cultuurhistorische zwarte elzenstoof afgezet en ingesmeerd met round-up (blauwverkleuring) waardoor deze is doodgegaan

Illegaal vergraven van wallichaam van houtwal waardoor wortels van grove dennen compleet kapot getrokken zijn en bloot liggen

Illegaal gevelde overstaanders van zomereiken juist bedoeld om te blijven staan

Aangetaste houtsingel waarbij bomen en struiken zijn geveld en stobben zijn omgedraaid met wortels omhoog waardoor deze sterven.

Illegaal zwaar ontsierde cultuurhistorische en monumentale solitaire eik tot paal

Deel van cultuurhistorisch bos is weiland van gemaakt

Illegale velling cultuurhistorische zomereik

Houtwal afgegraven en gedegradeerd tot weiland met wat bomen.

Houtwal gedregradeerd tot bomenrij door beweiding vee, sterk overmatig snoeien en maaien van kruiden, struiken en uitlopers.

Afgraven en versmallen van cultuurhistorische houtwal

Illegale velling en later ook de rooiing van een cultuurhistorische hakhoutes

Illegaal rooien van cultuurhistorische hakhoutstoven

Illegale velling van zeven bomen in een houtsingel en stobben afgedekt met grond om ze bewust niet meer te laten uitlopen

Illegale velling van cultuurhistorische Amerikaanse eik en stobbe afgedekt met bladeren en takken om illegale kap te verdoezelen

Aangetaste knotbomen door vraat doordat knotbomen niet zijn uitgerasterd.

Cultuurhistorisch essenhakhoutstoof is veel te laag afgezet, de es is niet meer uitgelopen en is gestorven.

Cultuurhistorische elzenstoof, na het afzetten ingesmeerd met round-up (blauwverkleuring). Hierdoor is de stoof niet meer uitgelopen en is de boom gestorven.

Bodembewerking van eg/diepwoeler tegen de stam van een berk aan waardoor wortels worden doorgesneden en de boom sterk vatbaar wordt voor oa. Doodbloeden en door Inrotten en uiteindelijk sterft

BIJLAGE II BERMHERSTEL

RIJKENBARGSEWEG RUURLO

VOOR

NA

EPPINKWEG EIBERGEN

VOOR

NA

ABBINKSWEG BELTRUM

VOOR

NA

BOKSVEENWEG EIBERGEN

VOOR

NaZWILBROEKSEWEG EIBERGEN

Voor

Na

GROENLOSEWEG EIBERGEN

VOOR

NA

STILLEWEG EIBERGEN

Voor

Na

ROELVINKWEG EIBERGEN

Voor

Na

Beukenbosweg Neede

Voor

Na

MOLENWEG EIBERGEN

Voor

Na

Nieuwenhuishoekweg

VOOR

NA

Kraaienboom

VOOR

NA

Huurnerweg Rekken

VOOR

NA

Hoonesweg

VOOR

NA

Kooiersdijk

VOOR

NA